

Shkromada O., Pikhtirova A. Вирощування свиней без антибіотиків. International public health conference «Public Health in Ukraine – Modern Challenges and Developing Prospects», April 23-24, 2020, Sumy, Ukraine. Wiadomosci Lekarskie. 73 (5): 1076.

ВИРОЩУВАННЯ СВИНЕЙ БЕЗ АНТИБІОТИКІВ BREEDING PIGS WITHOUT ANTIBIOTICS

Oksana I. Shkromada¹, Alina V. Pikhtirova²

¹DEPARTMENT OF THERAPY, PHARMACOLOGY, CLINICAL DIAGNOSTICS AND CHEMISTRY, SUMY NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY, SUMY, UKRAINE

²DEPARTMENT OF PUBLIC HEALTH, SUMY STATE UNIVERSITY, SUMY, UKRAINE

Вступ: Наразі великою проблемою ведення сучасного свинарства є використання великої кількості антимікробних засобів на кожному етапі виробництва. Науковцями доведено, що навіть період кореляції не дає повного виведення з організму тварини антибіотиків. Їх залишки можна визначити у м'ясі. Нажаль доступні методи визначення антимікробних засобів мають обмежену чутливість. Тому навіть у пробах м'яса, які згідно лабораторних токсикологічних тестів «вільні» від антимікробних засобів, можуть міститися залишки препаратів, але в менших дозах. Результатом вживання в їжу такого м'яса у людини розвивається не чутливість до тих груп антимікробних препаратів, які використовують у тваринництві.

Мета: Метою нашої роботи було дослідити ефективність впливу кислот на ооцисти кокцидій.

Матеріали та методи: Об'єктом дослідження були ооцисти кокцидій *Isospora suis* отриманих від поросят 10 денного віку. Кислоти ортофосфору 40 г/кг та мурашину 60 г/кг додавали у воду та доводили до рН 3,0–4,5. Інкубували розчин кислот з ооцистами 30 хв. та 60 хв. при t 25о С. Захворювання поросят на еймеріоз встановлювали за результатами лабораторних досліджень екскрементів за методом Фюллеборна. Також суміш кислот випоювали поросяттам протягом двох тижнів із розрахунку 1 мл/л води.

Результати: Проведення дослідження *in vitro* дало змогу визначити ефективну концентрацію кислот. Стан ооцист кокцидій визначали за морфологічними ознаками під мікроскопом (SX 2610 збільшення ×1000) зміну форми, розміру, кольору, локалізації зародкового шару. Експериментально встановлено, що при експозиції 60 хв. рН 3,5 мурашина кислота руйнувала 88 %, ортофосфорна – 95 % ооцист кокцидій.

Висока життєздатність цист та ооцист найпростіших (*Eimeria*) пов'язана з особливістю будови їх оболонки. Стінка ооцисти на 90 % складається з протеїнів і подібна до кутикули пташиних яєць. Основний механізм дії кислот визначається в руйнуванні зав'язків в оболонці ооцист та денатурації

протеїнів. Випоювання суміші кислот поросятam протягом двох тижнів із розрахунку 1 мл/л води складало екстенсефективність 90 %. Позитивним фактом є те, що у кокцидій не з'являється резистентність до даних речовин. Розчин кислот має безпечний рівень рН, а не викликає подразнення слизових оболонок шлунково-кишкового тракту та не накопичуються у внутрішніх органах та м'ясі.

Висновки: Дослідженнями доведено, що мурашина та ортофосфорна кислоти *in vitro* при рН 3,5 та експозиції 60 хв. руйнують 88-95 % ооцист кокцидій. Застосування кислот для випоювання поросятam складало екстенсефективність 90 %. Єдиною умовою використання даного способу дезінвазії є контроль рН води при застосуванні.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: Кокцидії, мурашина кислота, ортофосфорна кислота, поросята, антибіотики.

KEY WORDS: Coccidia, formic acid, orthophosphoric acid, pigs, antibiotics.